Prima instanţă: Judecătoria Drochia sediul Glodeni (jud. A.Țihonschi)
Dosarul nr.2a-74/25 (2-22096627-03-2a-20012025)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

25 martie 2025 mun. Bălţi

În componența:
Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii, Cristina Prisacari
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Cechina Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Glodeni către Cechina Alexandru privind recuperarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22 iulie 2024, -

a c o n s t a t a t :

Pretenţiile reclamantului:

La data de 06 iulie 2022 cu o cerere de chemare în judecată s-a adresat de Inspectoratul de Poliție Glodeni a IGP a MAI către Alexandru Cechina cu privire la recuperarea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat, că la data de 28.01.2020, în jurul orei 07.45, a parvenit informația de la Dispeceratul zonal „Nord”, că pe traseul Chișcăreni - Coșcodeni s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilului de serviciu de model „Dacia Logan” cu n/î *****, condusă de angajatul Inspectoratului de poliție Glodeni, Alexandru Cechina, în urma căruia automobilul de serviciu care aparține Inspectoratului de poliție Glodeni, a fost deteriorat considerabil.

Drept urmare, la 28 ianuarie 2020 în baza raportului șefului Secției coordonare operațională a Inspectoratului de poliție Glodeni, *****, înregistrat în Secretariatul Inspectoratului de poliție Glodeni cu nr.629 din 29 ianuarie 2020, a fost dispusă desfășurarea anchetei de serviciu în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cazului dat.

La data de 27.01.2020 în cadrul ședinței pe lângă conducerea IP Glodeni de către șeful SRU, comisar principal Valentin Țurcan, a fost adusă la cunoștință necesitatea prezentării la data de 28.01.2020 în DRU a IGP a materialelor privind avansarea în funcție, lucrul cu dosarele personale din arhiva MAI, necesitatea preluării materialelor de la Comisia Medico-Militară a Spitalului MAI.

De către șeful SUP, comisar principal Ștefan Bumbu, de asemenea s-a adus la cunoștință necesitatea prezentării probelor biologice acumulate pe procesele penale la Centrul de Medicină Legală. Conform circularei DRU nr.34/727 din 05.08.2014 angajații Secției resurse umane, săptămânal, în zilele de luni și marți prezintă materialele privind operarea procedurilor de personal pentru includerea lor în proiectele de ordin a IGP. În cadrul ședinței s-a decis, că în mun.Chișinău în interes de serviciu să plece ofițerul pentru formare profesională a Secției resurse umane, inspector principal Alexandru Cechina cu automobilul de serviciu de model „Dacia Logan" cu n/î *****.

La data de 28.01.2020 conform indicației primite, inspector principal Alexandru Cechina, la orele 06.30, cu automobilul de serviciu de model „Dacia Logan" cu n/î ***** a plecat în interes de serviciu în mun. Chișinău, fapt consemnat în Registrul de evidență a mijloacelor de transport. Automobilul de model „Dacia Logan" cu n/î ***** conform ordinului IP Glodeni nr.4 din 03.01.2020 în scopul executării atribuțiilor funcționale ce le revin, este întărit inclusiv și după ofițerul pentru formare profesională al Secției resurse umane. La orele 07.45 în Serviciul de Gardă a IP Glodeni a parvenit informația privind producerea accidentului rutier cu implicarea automobilului de serviciu de model „Dacia Logan" cu n/î ***** pe traseul Chișcăreni-Coșcodeni, informația dată fiind înregistrată în REI a IP Sîngerei sub numărul 20202200420.

La fața locului s-a deplasat angajatul inspectorului Serviciului supraveghere tehnică și accidente rutiere a Secției securitate publică a Inspectoratului de poliție Sîngerei, inspector principal Vasile Bostan, care a constatat că, polițistul Alexandru Cechină, conducând unitatea de transport nominalizată supra, pe porțiunea traseului M5, Brest - Odessa, tronsonul Chișcăreni-Coșcodeni, nu a ținut cont de starea psihologică ce influențează atenția și reacția de dexteritate în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situații rutiere, în urma căreia a pierdut controlul și a derapat de pe traseu și s-a inversat, astfel, ignorând prevederile pct.45 spct. (1) din Regulamentul circulației rutiere.

Vinovat de producerea accidentului rutier sus menționat, a fost stabilit angajatul Inspectoratului de poliție Glodeni, Alexandru Cechina, în urma cărui fapt acestuia la 28 ianuarie 2020 i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art.242 alin.(1) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu decizia agentului constatator, la data de 30.01.2020 de către Alexandru Cechina a fost depusă contestație în Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din motiv, că a fost întocmit cu derogări de la normele legale și agentul constatator nu a examinat obiectiv și sub toate aspecte circumstanțele producerii accidentului rutier.

Drept urmare, la 02 septembrie 2020, prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei a fost respinsă contestația depusă de Alexandru Cechina împotriva procesului-verbal contravențional din 28 ianuarie 2020, ca fiind neîntemeiată.

Contravenientul Alexandru Cechina a atacat cu recurs hotărârea instanței de fond, considerând, că aceasta este ilegală și neîntemeiată. Prin decizia Colegiului penal a Curții de Apel Bălți din 20.10.2020 a fost respins recursul contravenientului Alexandru Cechina declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 02.09.2020 în cauza lui Alexandru Cechina ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 01.09.2021 s-a respins cererea de revizuire depusă de Alexandru Cechina cu privire la revizuirea procesului contravențional pornit în privința acestuia în baza art.242 alin.(1) Cod contravențional, ca fiind neîntemeiată. Alexandru Cechina a depus recurs împotriva hotărârii respective. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10.11.2021 recursul declarat de Alexandru Cechina împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 01.09.2021, a fost respins, ca fiind neîntemeiat.

Potrivit Anexei nr.1 la Ordinul Inspectoratului de poliție Glodeni nr.4 din 03.01.2020 „Cu privire la repartizarea unităților de transport de serviciu, numirea persoanelor responsabile de lansare la rută și aprobarea a limitei lunare de distribuire a combustibilului, și întărirea mijloace de transport după angajații IP Glodeni”, automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î ***** a fost întărit după angajații Secției resurse umane a Inspectoratului de poliție Glodeni.

În vederea stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat Inspectoratului de poliție Glodeni, la 02 iulie 2020 în adresa Camera de Comerț și Industrie (filiala Bălți) a fost expediată o interpelare cu solicitarea de a fi detașat un expert în or.Glodeni pentru a efectua expertiza privind stabilirea costului de reparație a automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î ***** care la data de 28.01.2020 a fost accidentată.

Conform raportului de evaluare nr.0363539 din 09 iulie 2020, costul estimativ al reparației automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î *****, și număr de identificare VIN: *****, deteriorat în urma accidentului rutier din 28 ianuarie 2020, constituie 59.578 lei, dintre care: 40.688 lei - valoarea pieselor, care necesită înlocuire; 16.360 lei - valoarea lucrărilor de reparație; 2.530 lei - valoarea materialelor.

Prin urmare, luând în considerație faptul, că pârâtul Alexandru Cechina a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier, pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 13 ianuarie 2021, prin somația nr.34/39-231, pârâtul, a fost somat să se prezente la sediul Inspectoratului de poliție Glodeni și să restituie benevol în termen de 60 zile, prejudiciul cauzat Inspectoratului de poliție Glodeni, care constituie suma de 59.578 lei.

Cu somația nr.34/39-231 din 13 ianuarie 2021, pârâtul a făcut cunoștință personal la 15 ianuarie 2021, primind un exemplar al acesteia, fapt confirmat prin semnătura, însă până la moment restituirea nu a fost executată și nu au fost întreprinse careva acțiuni de către pârât, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în conformitate cu prevederile art.343 din Codul muncii.

Astfel, pârâtului Alexandru Cechina i-a fost solicitat să restituie prejudiciul material cauzat din vina sa Inspectoratului de poliție Glodeni, stabilit conform raportului de evaluare, în mărime de 59.578 lei.

La caz s-a stabilit cu certitudine că, accidentul rutier din 28 ianuarie 2020, în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model „Dacia Logan" cu n/î *****, care aparține Inspectoratului de poliție Glodeni, a fost comis de către pârâtul Cechina Alexandru în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă.

Finalmente, în baza celor expuse supra, Alexandru Cechina se face vinovat de producerea accidentului rutier din 28 ianuarie 2020, în urma căruia a fost deteriorat considerabil automobilul de serviciu de model „Dacia Logan" cu n/î ***** și drept urmare, acesta urmează să restituie prejudiciul material deplin în mărime de 59.578 lei, Inspectoratului de poliție Glodeni.

Subsidiar menționează că, în conformitate cu Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.630 ef. din 28 decembrie 2021, inspector principal Bandalac Ion a fost numit șef interimar al Inspectoratului de poliție Glodeni.

Reclamantul solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Alexandru Cechina, în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni prejudiciul material în mărime de 59.578,00 lei, încasarea de la Alexandru Cechina, în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni cheltuieli pentru efectuarea raportului de evaluare în vederea stabilirii prejudiciului material.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 iulie 2024 acțiunea civilă a fost admisă parțial, s-a încasat de la Alexandru Cechina în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni a IGP a MAI prejudiciul material în limitele salariului mediu lunar la data producerii accidentului, în sumă de 7.994,00 lei.

S-a încasat de la Alexandru Cechina în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni a IGP a MAI cheltuielile de judecată în sumă de 322,03 lei.

S-a încasat de la Alexandru Cechina în contul statului taxa de stat în suma de 270 lei. În rest, pretențiile s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

La 23.07.2024, avocatul Boguțchi Snejana în interesele apelantului Cechina Alexandru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 iulie 2024, solicitând casarea integrală a hotărârii.

Potrivit art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 22.07.2024, iar apelul nemotivat a fost declarat la 23.07.2024, prin urmare, cu respectarea termenului legal.

Argumentele părților:

În susținerea cererii de apel a invocat că instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia precum că nu există temei care ar exclude total răspunderea materială a salariatului Cechina Alexandru pentru prejudiciul cauzat angajatorului. Iar ţinînd cont de circumstanţele cauzei. Cechina Alexandru urmează a fi obligat la plata prejudiciului material cauzal în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodnei în limitele salariului mediu lunar al acestuia, la data producerii accidentului, în sumă de 7994.00 lei.

Menționează că, pentru angajarea răspunderii materiale a salariatului, prejudiciul trebuie să fie efectiv, adică să existe o diminuare a patrimoniului, dar să nu fie evaluat şi prin venitul ratat, real, ceea ce înseamnă că valorile trebuie să fie obiectiv pierdute, dar nu numai nominal, cert, adică trebuie să fie evaluat într-o sumă de bani determinată, nefiind posibilă emiterea ordinului de imputare în baza unor elemente de determinare pe viitor, actual, nefiind posibilă imputarea unor plăţi care vor surveni, în mod anticipativ, direct, fiind necesar a fi fost cauzat nemijlocit unităţii.

Susține că limitele răspunderii materiale ale salariatului faţă de angajator nominalizate la pct. 14 din Hotărîrea Plenului CSJ „Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează obligaţia uneia din părţile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părţi” nr. 11 de la 03.10.2005 sînt următoarele: a) cel care a produs prejudiciul trebuie să aibă calitatea de salariat al unităţi păgubite: b) fapta ilicita şi personală a salariatului trebuie să fie săvârşită în legătură cu munca sa.

Dacă fapta este săvîrşită în timpul programului de muncă dar nu este în legătură cu munca, salariatul va răspunde conform normelor de drept civil (răspundere delictuală): e)

prejudiciul reprezintă o modificare a patrimoniului angajatorului şi constă în diminuarea activului sau în creşterea pasivului patrimonial: d) prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvârşite de salariat: e) existenţa vinovăţiei salariatului în cauzarea prejudiciului;

Pentru determinarea mărimii prejudiciului material şi cauzelor apariţiei lui angajatorul era obligat să efectueze o anchetă de serviciu, după cum stabilesc prevederile art. 342 alin. (1) Codul muncii, la finalul anchetei de serviciu se emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) privind mărimea şi obligativitatea de reparare a prejudiciului material de către salariat

Ordinul de imputare a sumei se transmite salariatului în mod obligatoriu, iar în cazul în care acesta nu este de acord cu indicaţiile din ordin, poate să-l conteste în termen de un an după ce a luat cunoştinţă de el în instanţa de judecată, conform prevederilor privind jurisdicţia muncii.

La caz, intimatul-angajator nu a emis ordinul de constatare a existenţei şi imputare a prejudiciului, deci de fapt angajatorul nu poate pretinde în instanţă că ar fi existat prejudiciu, sau încasarea lui fiecare parte a contractului de muncă este obligată să dovedească cuantumul prejudiciului material care i-a fost cauzat (alin. (2) art. 328 Codul muncii).

Menționează că, prin încheierea cu privire la ancheta de serviciu din 10 iulie 2020 s-a dispus de a considera ancheta de serviciu pe faptul accidentului rutier cu implicarea inspectorului principal Cechina Alexandru care a avut loc la 28.01.2020 finisată; a considera legală decizia de deplasare a ofiţerului pentru formare profesionala a Secţiei resurse umane, inspector principal (Cechina Alexandru cu automobilul de serviciu Dacia Logan 2089 în interes de serviciu în num. Chișinău; Secţia resurse umane să țină la control examinarea dosarului contravenţional în judecătoria Drochia și asigurarea recunoaşterii în calitate de parte vătămată a IP Glodeni; după luarea unei decizii finale de către instanţa de judecată, asigurarea de către Secţia resurse umane, înaintării cererii de chemare în judecată a persoanei recunoscute vinovate în comiterea accidentului rutier pentru recuperarea prejudiciului cauzat şi cheltuielilor suplimentare aferente procesului.

Susține că, prin încheierea dată nu s-a stabilit mărimea și existenţa vreunui prejudiciu material la IP Glodnei cauzat de către angajatul Cechina Alexandru. Mai mult decât atât, Secţia resurse umane nu a întreprins acţiuni de recunoaştere în calitate de parte vătămată a IP Glodnei în dosarul contravenţional.

Invocă că intimatul nu poate susţine că i-a fost cauzat vreun prejudiciu material atât timp cât nu este recunoscut ca parte vătămată, sau parte civilă în procesul contravenţional după cum denotă procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04986068 de la

28.01.2020 întocmit în privinţa apelantului. La rubrica „victima” nu este menţionată nici o persoană.

Răspunderea delictuală se antrenează doar în cazul când între salariat şi angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplina pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri, (art.338 Codul muncii şi pct. 17 din Hotărîrta Plenului CSJ nr. 11/2005)

Astfel, în acest context consideră că în lipsa unui contract de răspundere materială deplină încheiat cu apelantul în condiţiile legii, precum şi a ordinelor interne a MAI, nu poate fi vorba de angajarea vreunei răspunderi delictuale.

Prin prisma art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La caz, nu există temei legal de a încasa de la Cechina Alexandru în beneficiul intimatului suma de 7 994 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat. Or, nu sînt întrunite condiţiile necesare antrenării răspunderii delictuale (lipsa unui contract de răspundere materială deplină), cît şi apariţiei răspunderii materiale civile (lipsa unui ordin de imputare a sumei). În condiţiile reliefate supra consideră că instanţa de judecată a examinat superficial obiectul dedus judecăţii fară a analiza sub toate aspectele circumstanţele cazului şi a le corobora cu probatoriul administrat.

La 10 martie 2025 intimatul IP Glodeni reprezentat de Mariana Gîrbu a depus referință la cererea de apel în care a invocat că, la caz, s-a stabilit cu certitudine că accidentul rutier din 28 ianuarie 2020, în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model Dacia Logan cu număr de înmatriculare *****, care aparţine Inspectoratului de poliţie Glodeni, a fost comis de către pârâtul Cechina Alexandru în timpul îndeplinirii obligaţiilor de muncă.

Subsidiar, menţionează faptul că în conformitate cu art. 19 din Codul civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (dauna reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Art.858 alin.(1) Cod civil prevede că, temeiul executării rezidă în existenta unei obligaţii, iar potrivit alin.(2) al aceluiaşi articol obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Totodată, conform art.776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii, iar art.774 alin.(1) al Codului civil stabileşte că, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Susține faptul că în conformitate cu art. 913 alin.(1) Cod civil, creditorul are dreptul de a obţine executarea silită în natură a obligaţiei, alta decît cea de a plăti o sumă de bani", iar conform alin.(2) lit. b) al aceluiaşi articol, executarea silită în natură include şi dreptul creditorului, în cazul neexecutării de către debitor a obligaţiei de a preda un bun, de a cere ca bunul să fie luat de la debitor şi să-i fie predat creditorului".

Conform art. 2025 alin.(1) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

În baza celor expuse supra, Cechina Alexandru se face vinovat de producerea accidentului rutier din 28 ianuarie 2020, în urma căruia a fost deteriorat considerabil automobilul de serviciu de model Dacia Logan cu număr de înmatriculare ***** şi drept urmare, acesta urmează să restituie prejudiciul material deplin în mărime de 59 578 lei, Inspectoratului de Poliţie Glodeni.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantului avocatul Boguțchi Snejana a solicitat admiterea apelului pe motivele expuse în cererea de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 iulie 2024, cu adoptarea unei noi soluții de respingere a cererii de chemare în judecată.

Reprezentantul intimatului IP Glodeni Mariana Gîrbu a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii contestate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicaţiile participanţilor prezenţi la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar şi în raport cu prevederile legislaţiei în vigoare, Colegiul civil consideră că apelul declarat este întemeiat şi urmează a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă ,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile

juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".

Conform art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

În temeiul art. 386 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Art. 387 lit. c) Cod de procedură civilă stabileşte că, se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel".

În conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis c. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele

fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menţioneze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (a se vedea *Gard Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, *Moreira Fereira vs Portugalia* (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la 05 martie 2013, în baza contractului individual de muncă nr. 9340, semnat între șeful IGP al MAI și Cechina Alexandru, pârâtul a fost angajat în cadrul Inspectoratului de Poliției Glodeni pe un termen nedeterminat.

Potrivit fișei-postului nr.23, aprobate de șeful IGP a MAI, Alexandru Pînzari, aduse la cunoștință lui Cechina Alexandru sub semnătură la 09.09.2018, se constată că pârâtul a fost angajat ca specialist pentru formarea profesională în cadrul Secției resurse umane a Inspectoratului de poliție Glodeni.

Conform Anexei nr.1 la Ordinul Inspectoratului de poliție Glodeni nr.4 din 03.01.2020 „Cu privire la repartizarea unităților de transport de serviciu, numirea persoanelor responsabile de lansare la rută și aprobarea a limitei lunare de distribuire a combustibilului, și întărirea mijloace de transport după angajații IP Glodeni”, se atestă că automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î *****, înregistrat în proprietatea Inspectoratului de poliție Glodeni potrivit certificatului de înmatriculare nr.126901136, a fost întărit după angajații Secției resurse umane a Inspectoratului de poliție Glodeni.

Conform datelor din Registrul de evidență a mijloacelor de transport și a foii de parcurs seria QO nr.570856, la 28.01.2020, ora 0630, Alexandru Cechina s-a deplasat cu automobilul de serviciu de model „Dacia Logan” cu n/î *****, în mun. Chișinău, în interes de serviciu.

La 28.01.2020, orele 07:45 în Serviciul de Gardă a IP Glodeni a parvenit informația privind producerea accidentului rutier cu implicarea automobilului de serviciu de model „Dacia Logan” cu n/î ***** pe traseul Chișcăreni-Coșcodeni, informația dată fiind înregistrată în REI a IP Sîngerei sub numărul 20202200420.

La data de 28.01.2020, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Sîngerei, Bostan Vasile, a fost întocmit procesul-verbal seria MAI nr.04986098 cu privire la contravenţia prevăzută de art.242 alin. (1) Cod contravenţional pentru faptul că, Cechina Alexandru la 28.01.2020, aproximativ la ora 07.45, conducând autovehiculul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare ***** pe traseul M5 Brest-Odessa, nu a ţinut cont de starea psihofiziologică ce influenţează atenţia şi reacţia, de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situaţiile periculoase, situaţia rutieră, ignorând

prevederile pct.45 supct.(1) din Regulamentul circulatiei rutiere, ca urmare derapând de pe traseu şi inversându-se. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Sîngerei, Bostan Vasile, adoptată la 28.01.2020, Cechina Alexandru a fost sancţionat pentru săvârşirea faptei contravenţionale prevăzute de art.242 alin.(1) Cod contravenţional cu amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, echivalentul a 900 lei, cu aplicarea a 5 (cinci) puncte de penalizare.

La data de 30.01.2020, Cechina Alexandru a contestat decizia agentului constatator.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei din 02.09.2020, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20.10.2020, a fost respinsă contestația depusă de Cechina Alexandru și menținută decizia agentului constatator 28.01.2020. Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 01.09.2021, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10.11.2021, a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Cechina Alexandru.

De asemenea, materialele dosarului atestă, că angajatorul a efectuat o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit şi a cauzelor apariţiei lui. Potrivit încheierii din 10.07.2020 cu privire la ancheta de serviciu, șef al SCO a IP Glodeni, *****, examinând materialele acumulate pe faptul acidentului rutier cu implicarea inspectorului principal Cechina Alexandru, care a avut loc la 28.01.2020, a propus ca secția resurse umane să țină la control examinarea dosarului contravențional, iar după finisarea procesului și luarea deciziei finale de către instanța de judecată, să asigure înaintarea acțiunii în judecată către persoana recunoscută vinovată în vederea reparării prejudiciului material.

Reieșind din conținutul încheierii enunțate, în cadrul anchetei de serviciu au fost luate explicațiile inspectorului principal Cechina Alexandru. De asemenea, s-a solicitat Camerei de Comerț și Industrie efectuarea raportului de evaluare a prejudiciului material cauzat prin deteriorarea automobilul de serviciu de model „Dacia Logan” cu n/î *****. Astfel, potrivit raportului Camerei de Comerț și Industrie nr.0363539 din 09.07.2020, expertul evaluator a stabilit că, costul reparației automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î *****, deteriorat în urma accidentului rutier constituie 59.578,00 lei.

Prin somația nr. 34/39-8662 din 28.10.2020 și somația nr. 34/39-231 din 13.01.2021, acționând în baza încheierii din 10.07.2020 cu privire la ancheta de serviciu, având în vedere finisarea procesului și luarea deciziei finale de către instanța de judecată privind stabilirea culpei lui Cechina Alexandru în producerea accidentului rutier, angajatorul Inspectoratul de Poliție Glodeni a IGP a MAI l-a somat pe angajatul Cechina Alexandru privind achitarea integrală a prejudiciului cauzat de salariat în suma de

59.578,00 lei, stabilită prin raportul Camerei de Comerț și Industrie nr.0363539 din 09.07.2020.

Deoarece Cechina Alexandru nu a întreprins careva acțiuni în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 06 iulie 2022 Inspectoratul de Poliție Glodeni a IGP a MAI s-a adresat către Alexandru Cechina cu o cerere de chemare în judecată cu privire la recuperarea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 iulie 2024 acțiunea civilă a fost admisă parțial, s-a încasat de la Alexandru Cechina în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni a IGP a MAI prejudiciul material, în limitele salariului mediu lunar la data producerii accidentului, în sumă de 7.994,00 lei. S-a încasat de la Alexandru Cechina în beneficiul Inspectoratului de Poliție Glodeni a IGP a MAI cheltuielile de judecată în sumă de 322,03 lei. S-a încasat de la Alexandru Cechina în contul statului taxa de stat în suma de 270 lei. În rest, pretențiile s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

La 23.07.2024 de avocatul Boguțchi Snejana în interesele apelantului Cechina Alexandru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 22 iulie 2024, solicitând casarea integrală a hotărârii.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile aplicabile la caz şi criticile aduse în apel, se constată că prima instanță eronat a ajuns la concluzia temeiniciei cerinţelor reclamantului Inspectoratul de Poliție Glodeni, dispunând admiterea parțială a acţiunii.

Cadrul legal aplicabil speţei sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Iar potrivit alin. (2) al aceluiaşi articol, drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit reglementărilor prevăzute la art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art.858 alin. (1), (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 333 Codul muncii, (1) Salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. (2) La stabilirea răspunderii materiale, în prejudiciul ce urmează a fi reparat nu se include venitul ratat de angajator ca urmare a faptei săvîrşite de salariat. (3) Dacă prejudiciul material a fost cauzat angajatorului printr-o faptă ce întruneşte semnele componenţei de infracţiune, răspunderea se stabileşte potrivit Codului penal.

Cu toate că instanța de fond a constatat că la caz, nu există temei care ar exclude total răspunderea materială a salariatului Cechina Alexandru pentru prejudiciul cauzat angajatorului însă, pentru angajarea răspunderii materiale a salariatului, prejudiciul trebuie să fie: efectiv, adică să existe o diminuare a patrimoniului, dar să nu fie evaluat şi prin venitul ratat; real, ceea ce înseamnă că valorile trebuie să fie obiectiv pierdute, dar nu numai nominal; cert, adică trebuie să fie evaluat într-o sumă de bani determinată, nefiind posibilă emiterea ordinului de imputare în baza unor elemente de determinare pe viitor; actual, nefiind posibilă imputarea unor plăţi care vor surveni, în mod anticipativ; direct, fiind necesar a fi fost cauzat nemijlocit unităţii.

În context Colegiul reține că, la examinarea litigiilor privind recuperarea prejudiciului cauzat de salariaţi se va ţine cont că elementele răspunderii materiale ale salariatului faţă de angajator sînt următoarele: a) cel care a produs prejudiciul trebuie să aibă calitatea de salariat al unităţii păgubite; b) fapta ilicită şi personală a salariatului trebuie să fie săvîrşită în legătură cu munca sa. Dacă fapta este săvîrşită în timpul programului de muncă dar nu este în legătură cu munca, salariatul va răspunde conform normelor de drept civil (răspundere delictuală); c) prejudiciul reprezintă o modificare a patrimoniului angajatorului şi constă în diminuarea activului sau în creşterea pasivului patrimonial; d) prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvîrşite de salariat; e) existenţa vinovăţiei salariatului în cauzarea prejudiciului.

La caz, sunt relevante prevederile art. 342 alin. (1) Codul muncii, conform căruia, pînă la emiterea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit şi a cauzelor apariţiei lui.

Pornind de la norma citată este de menționat că la finalul anchetei de serviciu se emite un ordin privind mărimea și obligativitatea de reparare a prejudiciului material de către salariat.

La caz, ordinul de imputare a sumei se transmite salariatului în mod obligatoriu, iar în cazul în care acesta nu este de acord cu indicațiile din ordin, poate să-l conteste în termen de un an după ce a luat cunoștință de el în instanța de judecată, conform prevederilor privind jurisdicția muncii.

În speță angajatorul nu a emis ordinul de constatare a existenței și imputare a prejudiciului, de fapt angajatorul nu poate pretinde în instanță că ar fi existat prejudiciu sau încasarea lui. Ori, fiecare parte a contractului de muncă este obligată să dovedească cuantumul prejudiciului material care i-a fost cauzat.

În conformitate cu art. 328 alin. (2) Codul muncii, fiecare parte a contractului este obligată să dovedească cuantumul prejudiciului material care i-a fost cauzat.

În context reieșind din încheierea cu privire la ancheta de serviciu din 10 iulie 2020, descrisă mai sus, se atestă că nu s-a stabilit mărimea și existența vreunui prejudiciu material la IP Glodeni cauzat de către angajatul Cechina Alexandru, mai mult Secția Resurse Umane nu a întreprins acțiuni de recunoaștere în calitate de parte vătămată a IP Glodeni în dosarul contravențional.

Totodată, răspunderea delictuală se antrenează doar în cazul când între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri.

În conformitate cu art. 338 Codul muncii, (1) Salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile cînd: a) între salariat şi angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339).

Potrivit Ordinului MAI nr. 366 din 09.10.2007 cu privire la aprobarea normelor de exploatare a mijloacelor de transport în cadrul subdiviziunilor MAI, la pct. 1 este prevăzut că, pentru exploatarea corectă, pentru fiecare unitate de transport primită la balanța subdiviziunii MAI se întocmește actul de predare-primire în care se indică starea tehnică generală, completarea cu inventarul respectiv, familia colaboratorului după care se întărește unitatea de transport, alte date utile și contractul de răspundere materială. În cazul când o unitate de transport este întărită după 2 și mai mulți colaboratori, actul de predare-primire se semnează de toți conducătorii auto, iar contractul de răspundere se încheie cu fiecare conducător auto în parte.

Aşadar, potrivit Raportului din 29.09.2023 oferit de șeful SRU al IP Glodeni angajatul responsabil de lansarea în rută a mijloacelor de transport de serviciu este ofițerul superior auto de stat, al Serviciului supraveghere tehnică și accidente rutiere a Secției securitate publică, comisar Gumeniuc Andrei, cu privire la contractul de răspundere materială pentru mijloacele de transport de serviciu încheiat între IP Glodeni și Cechina Alexandru Secția resurse umane nu dispune de asemenea contract de răspundere materială deplină încheiat cu angajatul.

În această ordine de idei, instanţa de apel apreciază ca fiind eronat raționamentul primei instanţe privind încasarea prejudiciului material, deoarece la caz nu sunt întrunite condițiile necesare antrenării răspunderii.

Raportând dispoziţiile normelor citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanţei de fond este una greşită, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

Urmare a constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanţele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelant în cererea de apel sunt fondate, Colegiul constatând cert că instanţa de fond a soluţionat eronat cauza prin admiterea pretenţiilor din acţiune, în raport cu aspectele de fapt şi de drept, în consecinţă hotărârea emisă fiind neîntemeiată.

În circumstanţele relatate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord concluzionează despre necesitatea admiterii apelului declarat de Cechina Alexandru şi casării hotărârii Drochia sediul Glodeni din 22 iulie 2024, cu pronunţarea unei noi hotărâri.

Conducându-se de prevederile art. art.385 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

D e c i d e :

Admite apelul declarat de Cechina Alexandru.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 22 iulie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Glodeni către Cechina Alexandru privind recuperarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărîri, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de Poliție Glodeni către Cechina Alexandru privind recuperarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari